

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

**ВІДДІЛЕННЯ ФІЗИКО-ХІМІЇ ГОРЮЧИХ КОПАЛИН
ІНСТИТУТУ ФІЗИКО-ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ І ВУГЛЕХІМІЇ
ім. Л. М. ЛИТВИНЕНКА**

УХВАЛЕНО

Рішення Вченої ради Відділення фізико-хімії
горючих копалин Інституту фізико-
органічної хімії і вуглехімії ім. Л. М.
Литвиненка НАН України
(протокол № 17 від 27. 12. 2016 р.)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор
Відділення фізико-хімії горючих копалин
Інституту фізико-органічної хімії і вуглехімії
ім. Л. М. Литвиненка НАН України

к. х. н., с. н. с.

Г. Г. МІДЯНА

«28» грудня 2016 р.

М. П.

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО ПРОЦЕСУ

**У ВІДДІЛЕННІ ФІЗИКО-ХІМІЇ ГОРЮЧИХ КОПАЛИН ІНСТИТУТУ ФІЗИКО-ОРГАНІЧНОЇ
ХІМІЇ І ВУГЛЕХІМІЇ ім. Л. М. ЛИТВИНЕНКА НАН УКРАЇНИ**

Положення про організацію освітньо-наукового процесу у Відділенні фізико-хімії горючих копалин Інституту фізико-органічної хімії і вуглехімії ім. Л. М. Литвиненка НАН України (далі – Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України) є основним нормативним документом, що регламентує організацію і здійснення освітньо-наукової діяльності у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України.

1. Положення про організацію освітньо-наукового процесу (далі – Положення) у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України є основним нормативним документом, що регламентує організацію та здійснення освітньої діяльності у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України.

2. Організація освітньо-наукового процесу у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України здійснюється відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», законодавства України, нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, а також на підставі Статуту та нормативної бази Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України.

3. Освітньо-наукова діяльність у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України базується на засадах:

– автономії Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України у прийнятті самостійних рішень щодо організації освітнього процесу, визначенні форм освітнього процесу, а також форм і методів навчання;

– академічної свободи;

– академічної доброчесності;

– науковості та інновативності;

– демократичності, партнерства й соціальної відповідальності учасників освітнього процесу;

– доступності вищої освіти й рівності можливостей для всіх;

– сприяння навчанню впродовж життя;

– забезпечення якості вищої освіти і якості освітньої діяльності.

4. Метою освітньої діяльності Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України є підготовка за третім рівнем вищої освіти висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринках праці фахівців (здатних створювати сучасні наукові знання та інноваційні технології на благо людства) для підприємств усіх форм власності, наукових і освітніх установ, органів державної влади та управління, створення умов для реалізації особистісного потенціалу людини, розвитку її творчих здібностей.

5. Загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, що працюють і навчаються у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України (далі – учасники освітнього процесу) визначає «Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у Відділенні фізико-хімії горючих копалин Інституту фізико-органічної хімії і вуглехімії ім. Л. М. Литвиненка НАН України».

6. Формами здобуття аспірантами наукового ступеня доктора філософії у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України є:

- очна (денна);
- заочна;
- дистанційна.

7. Очна денна форма здобуття наукового ступеня доктора філософії – основний спосіб організації навчання здобувачів, що передбачає проведення навчальних занять і практичної підготовки не менше 30 тижнів упродовж навчального року.

8. Заочна форма здобуття наукового ступеня доктора філософії – спосіб організації навчання здобувачів у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України за допомогою поєднання навчальних занять і контрольних заходів під час короткочасних сесій та самостійного оволодіння освітньою програмою в період між ними. Тривалість періоду між навчальними заняттями й контрольними заходами не може бути меншою, ніж один місяць.

9. Дистанційна форма здобуття наукового ступеня доктора філософії – індивідуалізований процес здобуття освіти у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України, що відбувається в основному за опосередкованої інтерактивної взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу в спеціалізованому середовищі, що функціонує на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

10. Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України надає учасникам освітнього процесу (у т. ч. і здобувачам освіти з особливими потребами) можливість безоплатно користуватися навчальними приміщеннями, бібліотекою, навчальною, навчально-методичною та науковою літературою, обладнанням, устаткуванням та іншими засобами навчання на умовах, визначених Правилами внутрішнього розпорядку Установи.

11. У Положенні терміни вживаються у значеннях, визначених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність».

12. В окремих випадках (оголошення карантину, форс-мажорні обставини, тощо) освітній процес може здійснюватися в дистанційному режимі, а Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України у межах академічної автономії самостійно визначає способи організації та технології для дистанційного навчання. Кожен здобувач наукового ступеня доктора філософії має виконати індивідуальний навчальний план під час організації дистанційного навчання відповідно до нормативної бази.

13. Мовою освітнього процесу у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України є державна мова.

14. У Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України реалізуються освітньо-наукові програми відповідно до стандартів вищої освіти. За забезпечення якості освітньої програми відповідає її гарант.

15. Організація навчання у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України здійснюється відповідно до Графіку навчального процесу, який визначає: календарні терміни навчальних занять, екзаменаційних сесій, практик, атестацій і канікул на кожний рік підготовки за певною спеціальністю.

Навчальний план є нормативним документом Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України, який визначає перелік і обсяг навчальних дисциплін (освітніх компонентів), логічну послідовність їх вивчення, вид семестрового контролю, розподіл навчальних годин за видами занять і форму атестації.

Навчальні плани складаються на основі відповідної освітньої програми та графіку навчального процесу на весь термін навчання. Робочі навчальні плани складаються на основі відповідних навчальних планів на кожен рік підготовки за відповідною освітньою програмою з метою удосконалення змісту навчання, конкретизації планування освітнього процесу та закріплення навчальних дисциплін (освітніх компонентів) за певними кафедрами Установи на наступний навчальний рік.

16. Навчальні і робочі навчальні плани розробляються робочими групами випускових кафедр установи із залученням, за потреби, представників інших кафедр закладів вищої освіти.

17. За організацію освітнього процесу у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України, виконання навчальних планів, здійснення контролю за якістю викладання навчальних дисциплін (освітніх компонентів), навчально-методичною та науковою діяльністю науково-педагогічних працівників (далі – НПП) відповідає завідувач випускової кафедри Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України.

18. Індивідуальна освітня складова здобувача наукового ступеня доктора філософії реалізується через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття наукового ступеня доктора філософії, освітньої програми, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання.

Індивідуальна освітня складова здобувача наукового ступеня доктора філософії визначається через його Індивідуальний навчальний план.

Індивідуальний навчальний план здобувача наукового ступеня доктора філософії формується, здебільшого, на кожен рік навчання з урахуванням особистого вибору здобувачем навчальних дисциплін.

Індивідуальний навчальний план визначає обсяг навчального навантаження здобувача з урахуванням усіх видів навчальної та наукової роботи, визначає форми контролю результатів навчання, і є обов'язковим для виконання здобувачем наукового ступеня доктора філософії.

За виконання індивідуального навчального плану персональну відповідальність несе здобувач наукового ступеня доктора філософії, а його невиконання у встановлені графіком навчального процесу терміни є підставою для відрахування здобувача з Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України.

19. Розклад навчальних занять регламентує організацію освітнього процесу у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України і складається на підставі робочих навчальних планів з урахуванням реальної чисельності здобувачів у лекційних потоках і навчальних групах.

20. Формами освітнього процесу у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України є:

- навчальні (аудиторні) заняття;
- самостійна робота;
- практична підготовка (практика);
- контрольні заходи

21. Основними видами навчальних занять у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України є:

- лекція;
- лабораторна робота;
- практичне, семінарське заняття;
- комп'ютерний практикум;
- індивідуальне навчальне заняття;
- консультація.

Навчальні заняття залежно від форми здобуття наукового ступеня доктора філософії, вимог відповідних стандартів наукового ступеня доктора філософії можуть проводитися як аудиторно, так і дистанційно із застосуванням засобів інформаційних технологій комунікації.

22. Самостійна робота здобувача наукового ступеня доктора філософії.

Самостійна робота здобувача наукового ступеня доктора філософії є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від навчальних занять час і включає:

- опрацювання навчального матеріалу;
- підготовку до лекцій та інших видів навчальних занять;
- виконання індивідуальних завдань;
- підготовку кваліфікаційної роботи;
- проведення науково-дослідної роботи, тощо.

Навчальний час, відведений на самостійну роботу здобувача наукового ступеня доктора філософії денної форми навчання, регламентується навчальним планом і складає, зазвичай, 50 % від загального обсягу навчального часу, відведеного на вивчення конкретної навчальної дисципліни.

Зміст самостійної роботи з кожної навчальної дисципліни (освітнього компонента) визначається відповідною робочою програмою.

Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України надає можливості здобувачам здійснювати самостійну роботу в науково-технічній бібліотеці Установи, навчальних аудиторіях, лабораторіях, тощо.

Для організації самостійної роботи здобувача з використанням складного обладнання, установок, інформаційних систем (комп'ютерних баз даних, автоматизованих навчальних систем, тощо) з боку працівників Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України, в межах їх робочого часу, забезпечується можливість одержання необхідної консультації або допомоги.

Навчальний матеріал, що передбачений робочою програмою навчальної дисципліни (освітнього компонента) для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносиється на підсумковий контроль разом із навчальним матеріалом, що вивчався під час проведення навчальних (аудиторних) занять.

23. Відрахування, переривання навчання, переведення і поновлення здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

Здобувачам наукового ступеня доктора філософії, які скористалися своїм правом на перерву в навчанні у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України (за станом здоров'я, призовом на строкову військову службу, сімейними обставинами, тощо), надається академічна відпустка в установленому законодавством порядку.

Підставами для відрахування здобувача можуть бути:

- завершення навчання за відповідною освітньою чи науковою програмою;
- власне бажання;
- переведення на навчання до іншого закладу здобування наукового ступеня доктора філософії;
- невиконання індивідуального навчального плану;
- порушення умов договору (контракту), укладеного між Відділенням ФХГК ІнФОВ НАН України і особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання;
- інші випадки передбачені законом.

Особа, яка відрахована з Відділення ФХГК ІнФОВ НАН України до завершення навчання за відповідною освітньою програмою, може бути поновлена на навчання у Відділенні ФХГК ІнФОВ НАН України.

Порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються чи навчалися в закладах здобування наукового ступеня доктора філософії, а також порядок надання академічної відпустки, визначаються чинним законодавством України.